

Hospodin v ohni ňaj zostúpil. Hovoril prikázania, ktoré ľud počul:

„Ja som Hospodin, tvoj Boh. Nebudeš mať iných bohov okrem mňa!

Nebudeš brať meno Hospodina, svojho Boha, nadarmo.

Pamätaj, že máš sviatočný deň svätý.

Nezabiješ!

Nescudzoložíš!

Nepokradneš!

Nevyšloviš krivé svedectvo proti svojmu bližnému!

Nepožiadáš dom svojho bližného.

Nepožiadáš ani jeho ženu, ani jeho sluhu, ani jeho služku, ani jeho vola, ani jeho osla, ani nič, čo je jeho“.

Všetok ľud počúval a chvel sa strachom. Povedali Mojžišovi: „Hovor ty s nami a budeme počúvať; nech ne-

hovorí s nami Boh, aby sme nezomreli“. A ľud ostal stáť a Mojžiš sa priblížil k mrákave, v ktorej bol Boh.

Mt, 22,37–39: Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým srdcom, celou dušou a celou myslou. Milovať budeš bližného ako seba samého.

Zlaté teľa (2M 32)

Mojžiš bol na vrchu Sinaj 40 dní. Keď ľud videl, že Mojžiš dlho neschádza z vrchu, zhromaždil sa k Aronovi a povedal: „Nože, urob nám bohov, ktorí pôjdu pred nami, lebo nevieme, čo sa stalo Mojžišovi, ktorý nás vyviedol z Egypta“. A Aron im prikázal: „Postřahajte z usú zlaté náušnice a prinesite mi

právost otcov na synoch do tretejho a do štvrtého pokolenia tých, ktorí ma nenávidia, a preukazujem milosť tisícom, ktorí ma milujú a zachovávajú moje prikázania.

Vyzvedáci v Kanaáne (4M 13–14)

Zo Sinajskej púšte sa Židia dostali k hraniciam zasľúbenej krajiny. Vtedy Hospodin prikázal Mojžišovi: „Pošliť po jednom mužovi z každého kmeňa, aby preskúmali krajinu, do ktorej máte ísť“. Dvanásť mužov preskúmalo krajinu až po údolie Eškól a tam odťali letorast s hrozno-vým strapcom, ktorý bol taký veľký, že ho dvaja niesli na drúku. Niesli i granátové jablká a figy.

Keď sa po 40 dňoch vrátili, rozprávali Mojžišovi: „Došli sme do krajiny, do ktorej si nás poslal. Naozaj ovplyvva mliekom a medom. Toto je ovocie z nej. Ibaže ľud, ktorý obýva krajinu, je mocný a mestá má opevnené a veľmi veľké“. Len Káléb utešoval ľud, ktorý reptal proti Mojžišovi a Aronovi, a hovoril: „Smelo vystúpme a zaujmeme krajinu!“. No ostatní, čo boli s ním, rozšírili medzi Izraelcami zlý chýr o krajine, ktorú preskúmali, najmä že v nej videli obrov. Vtedy celý tábor Izraelcov začal hlasno nariekať: „Kiež by sme boli pomreli v Egypte alebo na tejto púšti. Prečo nás vedie Hospodin do onej krajiny? Aby sme padli mečom?“ Ba hovorili si: „Vyberme si vodcu a vráťme sa do Egypta“. Ale

Józua a Káléb, ktorí boli na výzve-

dách v zasľúbenej krajine, si na znak smútku roztrhli rúcho a povedali: „Nebúrte sa proti Hospodinovi! A nebojte sa ľudu tej krajiny, lebo Pán je s nami.“ Celý zbor na to odpovedal, že ich treba ukameňovať. Vtedy sa ukázala sláva Hospodi-

ich: Vzal ich a sformoval z toho zlaté teľa. Ľud povedal: „Izrael, toto sú tvoji bohovia, ktorí ňa vyviedli z Egyptskej krajiny“. Ľud sa posadil, jedol a pil, nato vstával a zabával sa.

I riekol Hospodin Mojžišovi: „Chod, zostúp, lebo tvoj ľud sa zvrhol. Nechaj ma, nech vzplanie môj hnev proti nim a vyhubím ich“. Mojžiš sa snažil obmäkčiť Hospodina: „Pane, odvráť svoj prudký hnev a milostivo zmeň zlo, ktoré si chystal proti svojmu ľudu“. Hospodin milostivo zmenil zlo, ktoré zamýšľal učiniť svojmu ľudu.

Mojžiš zostúpil z vrchu a v ruke mal dve kamenné dosky svedectva, zákona Božieho. Sám Boh ich urobil a sám na ne napísal svoje prikázania. Keď sa Mojžiš priblížil k táboru a videl teľa a tanec, rozhnal sa a odhodil dosky z rúk, takže sa rozbili. Vzal teľa, ktoré urobili, rozdrvil ho na prach, ten vysypal na vodu a dal to piť Izraelcom.

Na druhý deň Mojžiš povedal ľudu: „Veľmi ste zhršili. Vystúpim teraz k Hospodinovi, azda budem môcť získať zmierenie za vás hriech“. – Mojžiš urobil dve kamenné dosky, také ako boli prvé, a s nimi vystúpil na vrch Sinaj. A Hospodin napísal na ne svojich desať prikázani. Keď Mojžiš zostúpil z vrchu, pokožka jeho tváre žiarila, lebo hovoril s Hospodinom.

Potom podľa Božieho príkazu postavil Mojžiš pre ľud svätostánok, veľmi krásne ozdobený. V ňom oslavovali Hospodina. Pred svätostánkom Izraelci prinášali obete. Prvé obete priniesol Aron a po ňom kňazi z jeho rodu. Vždy tam uctievali Hospodina.

2M 20,5–6: Ja som Hospodin, tvoj Boh, Boh horľiaci, ktorý trestám ne-

nova. Pán Boh povedal: „Počul som šomranie dietok Izraela. Nikto z mužov, čo videli moju slávu a moje znamenia, ktoré som konal v Egypte i na púšti, nevidia tú krajinu, ktorú som prísahou zasľúbil dať ich otcom. Nevidia ju nikto okrem Káleba a Józua. Ostatní pomrú na púšti. Vaši synovia budú 40 rokov pastiermi na púšti, a tak poznáte moju nemilosť“. Ti muži, ktorí boli preskúmať krajinu a ktorí o nej po svojom návrate z nej rozšírili zlý chýr, zomreli. Len Józua a Káleb ostali na živé.

1K 15,33: Nedajte sa klamať! Zlé reči kazia dobré mravy.

Kórachova vzbura a medený had (4M 16–21)

Pod vedením Kórach, Dátána a Abiráma postavilo sa proti Mojži-

šovi a Áronovi 250 mužov, ktorí mali vykonávať službu vo svätostánku. Vytykali im, že sa povyšovali nad ľud Hospodinov. Mojžiš ich vyzval: „Vezmite si misy na uhľiky a zajtra položte na ne kadidlo pred Hospodina. Svätý bude ten, koho si vyvolí Hospodin. Ráno ukáže Hospodin, kto je Jeho a komu dovolí priblížiť sa k Nemu“.

Hospodin riekol Mojžišovi a Áronovi: „Oddeľte sa zo stredu tejto Kórachovej skupiny; v okamihu ich zničím. Povedzte celému zboru, aby sa vzdialil z okolia prbytkov Kórach, Dátána a Abiráma“. Keď odišli od ich stanov, ostali Kórach, Dátán a Abírám so svojimi rodinami pred svojimi stanmi. Vtedy sa zem pod nimi rozstúpila a pohltila ich aj ich domy i všetkých, ktorí patrili ku Kórachovi, všetkých 250 mužov, ktorí predložili kadidlo, strávil oheň od Hospodina.

J 3,14.15: Ako Mojžiš povýšil hada na púšti, tak musí byť povýšený aj Syn človeka, aby každý veriaci mal v ňom večný život.

Mojžišova smrť (5M 29–34)

Krátko pred svojou smrťou zvolal Mojžiš všetkých Izraelcov a povedal im: „Videli ste všetko, čo Hospodin vykonal pred vašimi očami v Egypte, videli ste veľké znamenie a zázraky. Viedol som vás 40 rokov po púšti a vaše rúcha sa nezodrali, ani vaša obuv sa nezodrala na nohách. Všetci dnes stojíte pred Hospodinom, svojim Bohom. Ak budete poslúchať hlas Hospodinov a plniť Jeho prikázania, Hospodin, váš Boh, vás vyvýši nad všetky národy zeme“.

Mojžiš vyzval Izrael: „Pozri, dnes som ti predložil život a dobro, smrť a zlo. Dnes ti prikazujem milovať Hospodina, tvojho Boha, a zachovávať jeho príkazy – len tak budeš žiť

Keď už národ putoval 40 rokov, došli na púšť Cín, kde zomrela Mojžišova sestra Mária a na vrchu Hór zomrel aj Mojžišov brat Áron. Keď obchádzali edomskú krajinu, ľud unavený putovaním, zmalomyselnel a znova reptal proti Hospodinovi a proti Mojžišovi: „Prečo ste nás vyviedli z Egypta, aby sme pomreli na púšti? Veď niet ani chleba, ani vody a tento biedny pokrm sa nám oskliví“. Vtedy Hospodin poslal na ľud ohnivý had, ktoré ich štípali. Mnoho ľudí z Izraela pomrelo. Vtedy prišli k Mojžišovi a hovorili: „Zhrešili sme proti Hospodinovi a proti tebe. Pomodli sa k Hospodinovi, aby vzdialil od nás hady“. Mojžiš sa modlil za ľud a Hospodin mu prikázal: „Zhoťov medeného hada a vylož ho na stĺp. Keď sa na neho pozrie ktokoľvek z uštipnutých, ostane na živé“. Mojžiš urobil medeného hada a vložil ho na stĺp. Ak niekoho poštípala had a pohliadol na onoho medeného hada, ostal nažive.

a rozmnožovať sa. Hospodin, tvoj Boh, ťa bude posilňovať v krajine, ktorú ideš zaujať. Ale ak sa budeš klaňať iným bohom, určite zahynieš. Predložil som ti život a smrť, požehnanie i kľatbu. Vyvoľ si teda život, aby si zostal nažive ty aj tvoji potomkovia. Miluj Hospodina, poslúchaj Jeho hlas a pridržaj sa Ho, lebo od toho závisí tvoj život. Tak budeš prebývať v krajine, ktorú Hospodin prisľahou zaslúbil dať tvojim otcom Abrahámovi, Izákovi a Jákobovi“.

Potom Hospodin oznámil Mojžišovi: „Hľa, blíži sa čas tvojej smrti. Odoberieš sa na odpočinok k svojim otcom“. Mojžiš napísal slová Božieho zákona do kníhy v plnom znení, napísal i krásnu pieseň o veľkosti Hospodinovej, o vinách Izraelcov i o ich záchrane mocou Božou. Na Hospodinov pokyn vystúpil na vrch Nebó, videl kanaansku krajinu, ktorá bola zaslúbenou krajinou. Hospodin mu povedal: „Dovoliť som ti uvidieť ju na vlastné oči, avšak do nej nevojdeš“. Na vrchu Nebó umrel Mojžiš, keď mal 120 rokov. Izraelci ho oplakávali tridsať dní ako najväčšieho proroka, ktorý sa štýkal s Hospodinom.

Zjav 2,10: Buď verný až do smrti a dám ti veniec života.

OD JÓZUU PO KRÁLOV

Józua (Joz 1-6)

Po Mojžišovej smrti prehovoril Hospodin k Józui: „Mojžiš, môj služobník, zomrel. Teraz ty vstaň, prejdi cez Jordán, ty i všetok tento ľud, do krajiny, ktorú dávam Izraelcom. Buď silný a odvážny, lebo ty do dedičstva pridelíš tomuto ľudu kraji-

nu. Konaj všetko podľa zákona, ktorý ti prikázal môj služobník Mojžiš. Neuchýľ sa od neho ani napravo, ani naľavo, aby si mal úspech, kamkoľvek vkročíš. Nech sa táto kniha zákona nevzdiali od tvojich úst, ale rozjímaj o nej vo dne i v noci, aby si sa snažil konať všetko, čo je v nej napísané; lebo vtedy sa zdari tvoja cesta a budeš mať úspech. Nestradaj chuť sa a nezúfaj, lebo Hospodin, tvoj Boh bude s tebou, kamkoľvek pôjdeš“. Józua rozkázal ľudu: „Nachystajte si potraviny, lebo po troch dňoch prejdete cez Jordán, aby ste zaujali krajinu, ktorú vám teraz Hospodin, váš Boh, dáva do vlastníctva“.

Keď sa ľud pohol zo svojich stanov, aby prešiel cez Jordán, kňazi niesli truhlu zmluvy pred ľudom. Keď prišli k Jordánu, zastavili sa jeho vody a kňazi, ktorí niesli truhlu zmluvy, pevne zastali na súši uprostred Jordánu, až kým celý Izrael po súši neprešiel. Keď kňazi vystúpili z Jordánu, voda nim tiekla ako predtým. Na pamiatku toho dal Józua postaviť v Gilgále dvanásť veľkých kameňov, ktoré vzali z Jordánu, aby všetky národy poznali, čo urobil Hospodin, že ruka Hospodinova je mocná. Po prechode cez Jordán slávil ľud slávnosť paschy. V ten deň prestala manna, ktorou bol národ sytený po celé roky na púšti. Potom už jedli z úrod kanaánskej krajiny.

Po prechode cez Jordán mali Izraelci pred sebou dôkladne uzavreté mesto Jericho. Józua poslal do mesta vyzvedáčov, aby zistili, aké je opevnenie mesta. V Jerichu títo muži vošli do príbratku Rachaby, aby si oddýchli. Keď sa kráľ Jericha dozvedel o ich príchode, kázal Rachabe, aby ich vyvieďla. Ale ona ich ukryla a povedala, že už odišla. Uverila to-

úť, že Hospodin dal krajinu Izraelcom. Vyzvedací jej sľúbili, že po dobytí Jericha ušetria ju aj jej rodinu. Potom ich spustila po povraze cez oblok na hradbách.

Hospodin povedal Józui: „Hľa, dávam ti do rúk Jericho i s jeho kráľom a udatnými bojovníkmi. Obklúť te mesto. Šesť dní nech každého dňa bojovníci raz obídu mesto. V siedmy deň obďte mesto sedemkrát a potom nech kňazi zatrubia na trúbach. Všetok ľud nech vykrikne veľkým bojovým pokrikom. Vtedy sa zrúti mestské hradby a ľud vystúpi hore, každý rovno vpred“. Tak sa aj stalo. Izraelci dobyli mesto, vykonal hubiacu kľatbu na všetkom, čo bolo v meste, len Rachabu a jej rodinu ušetrili.

Hospodin dal Izraelcom celú krajinu, ako bol prisľahou zaslúbil. Zaujali ju, bývali v nej. Splnilo sa všetko, čo Hospodin zaslúbil Izraelu. Nič z toho nevystalo.

Józua rozdelil krajinu medzi dvanaásť izraelských kmeňov a spravoval ľud až do svojej smrti.

Žid 11,30: Vierou padli máry Jericha, keď ich Židia obchádzali sedem dní.

Józuaovo lučenie sa a smrť (Joz 24)

Ku koncu svojho života Józua zhromaždil všetky kmene Izraela do Sichemu. Keď sa postavili pred Boha, Józua prehovoril k ľudu: „Takto hovorí Hospodin, Boh Izraela: Ja som dal Abrahámovi Izáka a rozmnožil som jeho potomstvo. Izákov syn Jákob zostúpil so svojimi synmi do Egypta. Vlastnými očami ste videli, čo som urobil Egyptanom. Potom ste bývali dlhý čas na púšti. Napokon dal som vám zem, na ktorej ste sa nenamáhali, mestá,

DOBA SUDCOV

Gideon (Sud 6-7)

ktoré ste nestavali. Jete z viníc a olív, ktoré ste nesadili. Preto sa teraz bojte Hospodina a slúžte Mu úprimne a verne. Odstráňte bohov, ktorým slúžili vaši otcovia za Veľkou riekou v Egypte. Slúžte len Hospodinovi. Ak sa vám nepáči slúžiť Hospodinovi, vyvoľte si dnes, komu chcete slúžiť.“ Józua sám vyznal: „Ja a môj dom budeme slúžiť Hospodinovi.“

Eud na to odpovedal: „Nech je vzdialené od nás, aby sme opustili Hospodina a slúžili iným bohom! Lebo Hospodin je náš Boh. On vyvie-dol nás a našich otcov z Egypta, z domu otroctva. Pred našimi očami robil tie veľké znamenia a chránil nás po celej ceste. Aj my budeme slúžiť Hospodinovi, lebo On je náš Boh.“ Józua to potvrdil slovami: „Vy sami ste svedkami toho, že ste si vyvolili Hospodina. Tak teraz odstráňte cudzích bohov, ktorých máte uprostred seba a nakloňte srdcia k Hospodinovi, Bohu Izraela.“

V ten deň uzavrel Józua zmluvu s ľudom a dal mu ustanovenie a právo v Sícheme. Všetky tie slová spsal do knihy Hospodinovej. Vzal kameň, postavil ho pod dubom, čo stojí pri svätyni Hospodinovej a povedal: „Hľa, tento kameň bude svedkom rečí, ktoré nám Hospodin povedal, a bude svedkom proti Vám, aby ste nezapreli svojho Boha.“ Potom prepustil ľud do jeho vlastníctva.

Potom Józua zomrel vo veku 110 rokov. – Pochovali ho na Efrajimskom pohorí. Jozefove kosti, ktoré doniesli z Egypta, pochovali v Sícheme.

Ž 73,28: *Mňa blaží Božia blízkosť. V Hospodinovi, Pánovi mám svoje útočisko, aby som všetky Tvoje skutky zvestoval.*

tebe, než aby som im vydal Midján-cov do rúk. Vyhľás, aby odišiel tí, čo majú strach. 20 000 mužov odišlo a 10 000 ostalo s Gideonom. Potom Gideon podľa Božieho pokynu preskúmal všetkých, až mu ostalo len 300 mužov. O nich mu Hospodin rie-kol: „S tristo mužmi vás zachránim a vydám tí Midjáncom do rúk.“

Gideon rozdelil tristo mužov na tri skupiny, všetkým dal do rúk trúbky a prázdne krčahy; v krčahoch boli fakle. So sto mužmi, ktorí boli s nim, sa v noci dostal ku midjanskému táboru. Zatrúbili na trúbkach a rozbili krčahy, čo mali v rukách. Takisto urobili dve skupiny na druhej strane tábora. Izraelci chytili do rúk zapálené fakle, trúbili a volali: „Meč Hospodinov a Gideonov!“ Každý bol na svojom mieste a v tá-bore Midjáncom všetci v tme prekva-pení pobiehalí a s revom utekali. Hospodin sám obrátil v tábore meč jedného proti druhému Midjáncom. Navzájom sa zabíjali. Izraelci ich prenasledovali, a tak oslobodili kra-jinu.

Po tomto víťazstve Izraelci povedali Gideonovi: „Panuj nad nami ty aj tvoj syn, lebo ty si nás zachránil z rúk Midjáncom.“ Ale Gideon od-povedal: „Nebudem nad vami panovať. Hospodin bude panovať nad vami.“ Gideon spravoval ľud ako jeho sudca štyridsať rokov a kým žil, krajina mala pokoj.

Ž 10,15: *Polám rameno bezbož-níka, zlosyna, potresci jeho bezbož-nosť, až ju viac nenájdješ.*

Jefta (Sud 11-12)

Keď Ammóni začali vojnu proti Izraelcom, vybrali sa starší z Gileádu do krajiny Tób, kam utiekol pred

svojimi bratmi muž Jefta. Požiadali ho, aby bol ich vodcom“. Prv než sa dal do boja, predložil svoje prosby pred Hospodina. Potom poslal po-slov k ammónskemu kráľovi s ponu-kou mieru. Ale ammónsky kráľ chcel, aby mu vydal časť krajiny. Preto Jefta vyviahol do boja proti Ammóncom.

Jefta vykonal pred Hospodinom veľký sľub: „Ak mi určite vydáš Am-móncov do rúk, ktokoľvek mi vyjde po boji v ústrety zo dvier môjho do-mu, keď sa v pokoji vrátim od Am-móncov, bude patriť Hospodinovi. Dám ako spaľovanú obeť“. Hospo-din mu dal Ammóncov do rúk, keď im spôsobil veľmi ťažkú porážku.

Keď Jefta prišiel po boji k svojmu domu, vyšla mu v ústrety jeho dcéra, jeho jediné dieťa, aby oslávila jeho víťazstvo s bubnami a tancom. Keď ju Jefta videl, povedal: „Dcéra moja, hlboko si ma pokorila. Ty si sa mu-sela stať príčinou môjho zármutku“. No ona odvetila: „Otče môj, keď si dal slovo Hospodinovi, urob so mnou, ako si sľúbil, lebo Hospodin doprial ti vypomstiť sa nad tvojimi nepriateľmi Ammóncami. Len ma ušetri dva mesiace, nech odídem do hôr a so svojimi priateľkami opláčem svoje panenstvo“. Prepustil ju. Po dvoch mesiacoch sa vrátila a Jefta splnil na nej svoj sľub.

Jefta spravoval Izrael šesť rokov.

Ž 22,26: *Z Teba pramení moja chvála, vo veľkom zbere vyplním svoje sľuby pred tými, čo sa Ho boja.*

Samson (Sud 13-16)

Keď Izraelci opät robili, čo sa nepáčilo Hospodinovi, vydal ich na 40 rokov do rúk Filištíncom.

Vtedy sa v kmeni Dan narodil

Ježišovo vystúpenie na nebo (Sk 1)

Ježiš sa štyridsať dní zjavoval učeníkom a hovoril s nimi o kráľovstve Božom. Keď boli spolu, prikázal im, aby neodchádzali z Jeruzalema, ale aby očakávali splnenie Otcovho zástúbenia. Povedal im: „Ján krstil vodou, ale vy o niekoľko dní budete pokrstení Duchom Svätým“.

Potom ich vyviedol von až k Betánii, zdvihol ruky a požehnal ich. Povedal: „Prijmite moc Ducha Svätého, ktorý zostúpi na vás, a budete mi svedkami aj v Jeruzaleme, aj po celom Júdsku, aj v Samárii a až do posledných končín zeme!“

Len čo to povedal, keď ich požehnal, vzdialil sa od nich do výšin a oblak im Ho vzal pred oči. A ako tak uprene hľadeli na Neho, keď odchádzal, hľa, dvaja muži v bielom rúchu sa postavili vedľa nich a hovorili: „Mužovia Galilejskí, čo stojíte a hľadíte do neba? Tento Ježiš, ktorý vám bol vzatý do neba, príde

zase tak, ako ste Ho videli odchádzať do neba“.

Potom sa učeníci s veľkou radosťou vrátili z Olivového vrchu do Jeruzalema.

Žid 13,8: *Ježiš Kristus ten istý včera i dnes i naveky.*

ZAČIATKY KREŠŤANSKEJ CIRKVI

Zoslanie Ducha Svätého (Sk 2)

Keď nastal deň Letníc, všetci boli na jednom mieste v Jeruzaleme. Zrazu povstal z neba zvuk, ako keď sa valí prudký vietor a naplnil celý dom, v ktorom sedeli. Ukázali sa im rozdelené jazyky, akoby z ohňa. Usadili sa na každého z nich a Duch Svätý naplnil všetkých tak, že začali hovoriť inými jazykmi podľa toho, ako im Duch dával hovoriť.

V Jeruzaleme boli vtedy zídenci zbožní muži zo všetkých národov pod nebom. Keď povstal onen zvuk, zbehol sa mnoho ľudí a žasli, že počuli apoštolov hovoriť každý vo svojej reči. Bezradne sa spytovali: „Či všetci títo, čo hovoria, nie sú Galilejci? Ako to, že ich počujeme hovoriť každý v svojej reči, v ktorej sme sa narodili?“ Ale iní sa posmievali, hovoriac: „Títo sa opili burčiacom!“

Vtedy vstal Peter a hovoril: „Izraelskí muži, čujte moje slová! Títo nie sú opití, ako sa domnievate, veď je ešte len deväť hodín ráno. Ale naplnilo sa prorocké slovo Joélovho o prorokovaní v Izraeli. – Ježiša Nazaretského, ktorému Boh vydal pred vami svedectvo mnohými skutkami a znameniami, ste vy zamordovali, keď ste Ho dali ukrižovať. Jeho Boh vzkriesil a my všetci sme svedkami o tom. Keď Ho Božia pravica

povyšila, vylial teraz Ducha Svätého na vás, ako ste videli a počuli. Nech teda bezpečne vie celý Izrael, že aj Pánom, aj Kristom učinil Boh toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali“.

Keď to počuli, bodlo ich to v srdci a pýtali sa: „Čo robíš, mužovia, bratia?“ A Peter im povedal: „Kajajte sa! Nech sa každý z vás dá pokrstiť v meno Ježiša Krista na odpustenie hriechov. A prijmite dar Ducha Svätého!“ Potom ešte mnohými slovami Peter svedčil o Pánu Ježišovi. A tí, čo ochotne prijali jeho slová, dali sa pokrstiť. V ten deň sa pripojilo 3000 ľudí.

Tí zotrúvali v apoštolovom učení, v spoločensťve, v lámaní chleba a na modlitbách. A Pán denne pridával takých, ktorí boli zachránení.

Mt 16,18: *Ja ti hovorím: Ty si Peter, a na tej skale vystavím si cirkev a brány záhrobia ju nepremôžu.*

Peter uzdravil chromého (Sk 3)

V modlitebnej hodine o tretej poludní vystupovali Peter a Ján do chrámu. Práve tam primiesli muža, chromého od narodenia, ktorého každý deň kládli k takzvaným Krásnym chrámovým dverám, aby si pýtal almužnu od tých, čo vchádzali do chrámu. Keď videl Petra a Jána vstupovať do chrámu, prosil ich o almužnu. Apoštol sa zahľadeli na neho a povedali: „Pozri na nás!“ Pozrel sa pozorne na nich, lebo úfal, že niečo od nich dostane. Ale Peter mu povedal: „Striebra, zlata nemám, ale dávam ti to, čo mám: V mene Ježiša Nazaretského vstaň a choď!“ Nato ho chytil za pravú ruku a zdvihol ho. A hneď mu zmocneli nohy a kľby. Vyskočil, postavil sa na nohy, chodil s nimi do chrámu, poskakujúc a chváliac Boha. Ludia ho poznali, že je to ten, čo sedá-

val pri Krásnych dverách chrámových a prosieval o almužnu. Všetkých zachvátil údes nad tým, čo sa s ním stalo.

Uzdravený človek sa pridrižoval Petra a Jána. Keď sa k nim zbehol všetok ľud do Šalamúnovej siene, Peter im zvestoval vzkriesenie Ježiša Krista, v mene ktorého sa stalo uzdravenie. Ale vtedy pristúpili k nim kňazi a sadukajci, ktorí sa hnevajú, že zvestovali vzkriesenie z mŕtvych. Zaujali ich a usadili do väzenia. Na druhý deň ich predvedli pred Veľtrádu a zakázali im hovoriť v Ježišovom mene. Ale Peter a Ján otvorene povedali: „Nemôžeme nehovoriť o tom, čo sme videli a počuli.“ Nato im hrozili a prepustili ich najmä kvôli ľudu, lebo všetci oslavovali Boha za to, čo sa stalo.

Ž 118,6. *Hospodin je pri mne, nebudem sa báť, čo mi urobí človek.*

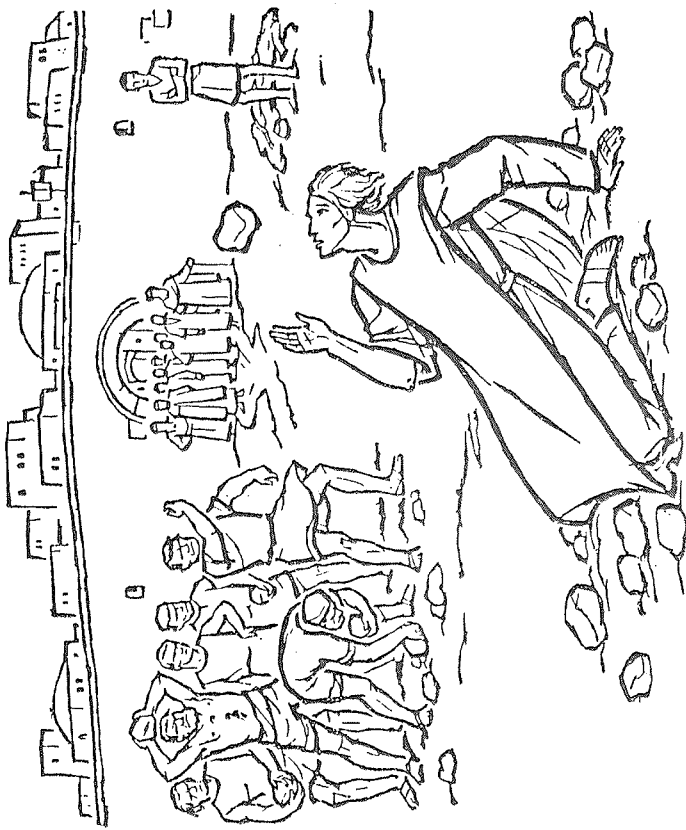

Diakon Štefan (Sk 6-7)

Keď pribúdalo veriacich v Ježiša, začali Hellenisti reptáť proti Hebrejcom, že zanedbávajú ich vdovy pri každodennom obsluhovaní. Dvsnásti zvolali všetkých veriacich a tí si vyvolili sedem osvedčených mužov, plných Ducha a múdrosti, ktorých ustanovili ako diakonov na službu, aby sa starali o tých, čo potrebujú pomoc. Medzi nimi bol aj Štefan, plný viery a Ducha Svätého.

Tento Štefan čínil veľké znamenia medzi ľuďmi. Niektorí zo Židov sa začali s ním hádať, ale nevládali odporovať jeho múdrosti a Duchu, ktorým hovoril. Nato nastrojili proti nemu mužov, ktorí tvrdili, že počuli Štefana hovoriť rúhavé slová proti Mojžišovi a proti Bohu. Pobúrili ľudí aj starších a zákonníkov, chytili ho a viedli do rady, kde fa-

lošní svedkovia svedčili proti Štefanovi, že sa rúhal proti Jeruzalemu a proti zákonu. Počuli ho vraj hovoriť, že Ježiš Nazaretský zborí mesto a zmení poriadky, ktoré dal Mojžiš. Na otázku veľkňaza: „Či je tomu tak?“ Štefan odpovedal veľkou rečou, v ktorej predstavil dejiny izraelského národa, v ktorých Boh viedol národ. Štefan obvinil Židov, že pomordovali tých, čo oznamovali príchod Ježiša Krista a nakoniec sa stali i Jeho vrahmi. Keď to Židia počuli, zúrili a škripali na neho zubami. Ale Štefan, plný Ducha Svätého, vzhliadol k nebesiam, videl slávu Božiu a Ježiša stáť po pravici Božej. Povedal: „Vidím otvorené nebesa a Syna človeka stáť po pravici Božej“. Vtedy sa oborili na neho, vyhnali ho z mesta a kameňovali ho. Štefan sa pritom modlil: „Pane Ježiši, prijmi môjho ducha. Nepočí-

taj im tento hriech“. A keď to do- povedal, usnul.

Pochovali ho nábožní muži a veľmi nad ním plakali.

V ten deň začali ukrutne prenasle- dovať cirkevný zbor v Jeruzaleme, takže sa všetci, okrem apoštolov, roz- páchli po krajinách Júdska a Samárie. Najmä Saul nivočil cirkev, chodil po domoch, lapal mužov a ženy a vrhal ich do väzenia.

Mt 5,7: Blahoslavení milosrdní, le- bo oni milosrdenstva dôjdu.

Saulovo obrátenie (Sk 9)

Saul šiel k veľkňazovi a vyžiadal si od neho listy na synagógy v Dama- sku, aby prívržencov Ježiša, ak tam nejakých nájde, priviedol poviaza- ných do Jeruzalema.

Keď sa blížil k Damasku, ožiarilo

ho svetlo z neba. Padol na zem a počul hlas: „Saul, Saul, prečo ma prenasleduješ?“ Saul sa pýtal: „Kto si, Pane?“ Pán mu odpovedal: „Ja som Ježiš, ktorého ty prenasleduješ. Ale ťažko sa ti bude spierať ostňu.“

Saul sa so strachom pýtal: „Čo chceš, Pane, aby som činiť?“ Pán mu odpo- vedal: „Chod' do mesta, a tam ti po- vedia, čo máš činiť!“ Muži, ktorí šli so Saulom, počuli hlas, ale nikoho nevideli. Saul vstal, ale keď otvoril oči, nevidel. Chytili ho za ruky a za- viedli do Damasku. Tri dni nevidel, nejedol ani nepil.

V Damasku žil kresťan Ananiáš.

Tomu Pán vo videní prikázal: „Vstaň, choď do ulice, ktorá sa me- nuje Rovná a vyhľadaj tam Saula, ktorý sa modlí. Vo videní videl teba, ako na neho kladieš ruky, aby zase videl“. Ananiáš odpovedal:

„Pane, od mnohých som počul, že Saul narobil v Jeruzaleme mnoho

zlého veriáciom v Teba. Aj tu má moc poviazať tých, čo vyzývajú Tvoje meno“. Ale Pán mu riekol: „Len choď, lebo on je mojou vyvolenou nádobou, aby niesol moje meno pred pohanov aj pred kráľov a Iz- raelcov. Ja mu ukážem, koľko musí trpieť pre moje meno“. Ananiáš na- šiel Saula a položil na neho ruky so slovami: „Brat Saul, Pán Ježiš, ktorý sa ti ukázal na ceste, po ktorej si prišiel, ma poslal, aby si zase videl a aby si bol naphnený Duchom Svä- tým“. Vtom spadli Saulovi z očí ako lupiny, zase videl a dal sa pokrstiť. Potom prijal pokrm a zmocnel. Zo- stal ešte v Damasku a v synagógach zvestoval Ježiša ako Božieho Syna.

G 2,20: Nežijem už ja, ale žije vo mne Kristus.

Peter a Kornelius (Sk 10–11)

V Cezarei žil stotník talianskeho práporu Kornelius. Bol to nábožný muž, ktorý dával štedré almužny a modlieval sa k Bohu, i keď bol pohanom. Raz videl anjela, ktorý mu prikázal zavolať si z Jopy Si- mona Petra. Stotník zavola dvoch sluhov a zbožného vojaka a poslal ich do Jopy pre Petra.

Keď sa blížili k Jope, Peter sa modlil. Pritom vyhladol a chcel jesť. Ale kým mu niečo pripravovali, mal videnie: videl, ako z otvoreného ne- ba zostupovala nádoba, akoby sa veľ- ká plachta spúšťala na zem. V nej boli všetky možné štvornohé zvie- ratá, plazy i vtáky. A počul hlas: „Peter, vstaň, pi a jedz!“ Ale Peter povedal: „Nikdy som nejedol nič ne- čistého“. Nato počul hlas: „Čo Boh očistil, to ty nepovažuj za po-

škvrnené!“ Ten hlas mu zaznel i po druhý a tretí raz. Potom sa nádoba zdvihla zo zeme do neba.

Práve vtedy prišli Korneliovi slovia a zastali pred bránou – hľadali Petra. Oznamili mu, že Kornelius ich poslal po neho. Na druhý deň Peter prišiel ku Korneliovi, ktorý mu oznámil svoje videnie a príkaz zavolať si Petra.

Vtedy Peter povedal: „Teraz poznávam, že Boh nikoho neuprednostňuje, ale Mu je príjemný, kto v ktorom-koľvek národe sa Ho bojí a koná spravodlivo. Boh pomazal Duchom Svätým a mocou Ježiša Nazaretského, ktorý dobre čínil všetkým. A nám prikázal zvestovať, že On je Bohom ustanovený sudca živých a mŕtvych. Pre jeho meno doťahne odpustenie hrieškov každý, kto verí v Neho“. Ešte počas Petrovej reči Duch Svätý zostúpil na všetkých, ktorí počúvali jeho reč. Užasli, že Boh vylial Ducha Svätého aj na pohanov, lebo ich počuli hovoriť jazykmi a velebiť Boha.

Vtedy Peter povedal: „Či môže niekto zabrániť pokrstiť vodou tých, čo prijali Ducha Svätého ako aj my?“ A rozkázal, aby boli pokrstení v meno Ježiša Krista.

2K 5,17: Preto ak je niekto v Kristu, je nové stvorenie. Staré veci sa pomínuli a hľa, nastali nové.

Apoštolský konvent v Jeruzaleme (Sk 15)

Po svojom obrátení Saul-Pavel hlásal evanjelium medzi pohanmi, a to veľmi úspešne. Konal svoje misijné cesty, na ktoré ho vysielal cirkevný zbor v Antiochii Sýrskej. Prvé cesty ho viedli na Cyprus a do Malej Ázie.

Po svojej prvej misijnej ceste, ktorú konal s Barnabášom a Markom, zhromaždili cirkevný zbor a oznámili im, čo Boh učinil s nimi, že aj pohanom otvoril dvere viery. Vtedy však došli niektorí muži z Júdska, ktorí hovorili, že nemôžu byť spasení tí, čo sa najprv nepodrobili ustanoveniam Mojžišovho zákona. Keď z toho vznikol spor, zbor v Antiochii vylal Pavla, Barnabáša a ešte niektorých do Jeruzalema, aby tam išli rokovať o tejto veci s apoštolmi.

V Jeruzaleme vyzpravovali, čo všetko učinil Boh s nimi. Po dlhých sporoch apoštol Peter vyhlásil: „Boh, ktorý ma vedie, osvedčil sa za nich, keď im dal Ducha Svätého, ako aj nám a nerobil rozdiel medzi nami a medzi nami, ale vierou im očistil srdce. Veríme, že z minulosti Pána Ježiša Krista dôjdeme spasenia, ako aj oni“. Barnabáš a Pavel rozpravali apoštolom, aké znamenie činil Boh skrze nich medzi pohanmi.

Na to Jakub, brat Pánov, povedal: „Nerobme ťažkosti tým, ktorí sa spoja medzi pohanov obracajú k Bohu. Napíšeme im, aby sa zdržiavali modlárskych poškvrn, smilstva, mäsa zo zaduseného a krvi“. Nato apoštolovia a starší s celým cirkevným zborom v Jeruzaleme napísali o tom list do Antiochie. Pavel a Barnabáš doniesli list do Antiochie, kde sa mu zaradovali.

Tak sa otvorila cesta k voľnému zvestovaniu Pána Ježiša celému svetu. – Apoštol Pavel konal ďalej svoje misijné cesty, prešiel veľkú časť vtedy známeho sveta a mocne hlásal evanjelium Božie. Tak cirkev rástla a upevňovala sa z milosti Božej.

R 10,4: Koniec zákona je Kristus, aby sa spravodlivosti dostalo každému veriacemu.